

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 118. An valeat pactum adjectum tali Matrimonio Catholici cum acatholico, ut pars liberorum nasciturorum edicatur Catholicè, v. g. filiæ sequendo Matrem Catholicam, pars altera educetur in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

quod quoties periculum illud in aliqua provincia communiter cessat, neque cernitur adesse in matrimonio, de quo hic & nunc celebrando tractatur, posse licite sine ulla dispensatione illud iniri; quia in eo casu tam lex ecclesiastica quam naturalis, vetans iniri matrimonium cum hæretico cessat. Castrop. n. 11. Quod autem aliqui AA. Azor. *Tom. 1. Inst. mat. l. 7. c. 11. g. 5.* Sanch. *cit. d. 72. n. 5.* Gutt. *n. 7.* Hurt. *d. 24. d. 2. in fine &c.* tam generaliter pronuntiant; quod, si in regione aliqua vel regno hæretici & Catholici promiscue habitent, & religionem suam profiteri permittantur, ut in Germania, Polonia &c. licita esse talia conjugia; quia periculum perversionis & iniquæ educationis prolis & rixosæ cohabitationis plerumque cessat, id, inquam, non placet; quia non plerumque cessat in iis etiam locis tale periculum, ut constat experientia, sed valde frequens est. Et esto, cesset plerumque, ac propterea lex ecclesiastica ibi non videtur obligare; quia tamen sæpe uno alterove casu adest illud periculum, adhuc lex naturalis obligabit ad illud vitandum non contrahendo talia matrimonia, ut rectè Laym. *l. c. n. 2.* Pont. *l. c.* Pirh. *n. 166.* & Castrop. ipse *cit. n. 10.*

3. Quod si etiam in locis, ubi Catholici non permittuntur, securè suam religionem profiteri, aliquibus concedatur hæc securitas à periculo perversionis rectaque prolium educatio adhuc autoritate privata non posse contrahi matrimonium cum hæretico, bene tamen accedente Pontificis dispensatione (quia tunc solum ex obligatione legis ecclesiasticæ abstinendum à tali conjugio) cenlet Castrop. n. 11. quandam autem hæc catholico concedatur securitas, prudentis relinquendum arbitrio examinis circumstantiis; & quidem inter magnos Principes sufficientem reputandam securitatem, si fidem dent juramento firmatam, maximè, si dantis fidem inter sit illius observatio, censet Castrop. ex Ponc. *in cit. append. c. 5. à n. 4.* Pari modo, dum dubium est, num hic & nunc adsit tale periculum, siue num sequi possent ista mala & incommoda, ad summum Pontificem, vel etiam ad Episcopum in Germania nostra spectare, rem examinare & contrahendi matrimonii licentiam dare, ait Laym. *l. c. n. 2.*

4. Resp. tertio: Sed neque ita jure naturæ illicitum esse tale matrimonium, etiam stante illo perversionis periculo (modò tamen obfirmato animo non consentiendi in illam perversionem illud celebretur) quin possit in pluribus casibus honestari ac licitum reddi; ut si ex tali matrimonio cum subjectione talis periculi magni fructus sperentur. V. G. multorum A catholicorum conversio, eorum tranquillitas status, & Ecclesiæ catholicæ non leve incrementum, tenet Castrop. n. 12. cum Ponc. *c. 6. n. 7.* quin & Pontificem debere tunc in lege sua ecclesiastica dispensare; cum periculum peccandi subire non ita sit intrinsecè malum, quin ex rationabili causa subiri

possit, ut doceri solet in *tract. de caritate*, & constat exemplis pluribus. V. G. Judithæ exponentis se periculo violandi castitatem. Estheris nubendo Assuero incurrentis periculum deserendi suam religionem. Non tamen videtur id dicendum, dum stante æquali periculo perversionis cum æquali vel etiam majore spe boni alicujus privati inde secuturi; V. G. conversionis alterius conjugis. Unde etiam ait Laym. *l. c.* tunc tandem summum Pontificem dispensativè id permittere posse, si in aliquo casu probabilis spes sit ex istiusmodi matrimonio longè majoris fructus spiritualis secuturi, ob quam incommoda illa permitti possint; quod tamen per raras esse dicit; cum Seratio *de conjug. Catholic. cum heret. c. 2.* & Becano, *2. 2. c. 9. g. 5. du. 4. respons. 3.*

5. De cætero talibus matrimoniis non obstat, quò minus licite contrahi possint, quòd hæreticus recipiens & administrans Sacramentum matrimonii peccet, utpote obstant effectui gratiæ; non enim Catholicus contrahens cum eo cooperatur ejus iniquitati; cum possit hæreticus cum Dei gratia illud peccatum evitare; uti nec parochus Catholicus assistens tali matrimonio; quia assistit contractui per se licito. Castrop. n. 12. Ponc. *in cit. append. n. 9.* Neque obstat, quòd hæreticus credat matrimonium non esse Sacramentum; cum satis sit, quòd velit celebrare matrimonium, pro ut est ab Ecclesiâ receptum, quamvis ipse ex errore privato contrarium Ecclesiæ censeat; & hac ratione non exponit Catholicum periculo non suscipiendi Sacramentum. Castrop. *cit. n. 11. in fine.*

Quest. 118. An valeat pactum adjectum tali matrimonio Catholici cum A catholicico, ut pars liberorum nasciturorum educetur catholicè; V. G. Filia sequendo matrem Catholicam; pars altera educetur in heresi; V. G. Filii sequantur patrem hereticum.

Resp. Tale pactum passim ab AA. censei irritum & impium; cum parentes teneantur omnes proles educare in vera religione, cui obligationi nunquam renunciare possunt. Laym. *l. c. n. 3.* Pirh. *b. 1. n. 167.* Tanner. *d. 8. de mat. q. 4. du. 5. n. 91.* qui tamen addit, & cum eo Pirh. *l. c.* Krimer. *in 4. decret. n. 1065.* in casu, quo contrahitur matrimonium cum hæretico licite, nimirum dum creditur per hoc multum promovendum bonum publicum, nec tamen spes sit maritum hæreticum permittendum proles omnes in fide Catholica educari &c. non videri illicitum in pactis conjugalibus talem apponere exceptionem, ut pars saltem aliqua liberorum educetur Catholicè; salvo tamen semper jure matris Catholicæ, ut etiam ceteros liberos, quantum fieri potest, in vera religione instruere non intermittat.

§. III. De impedimento raptus.

Quest. 119. Quid sit raptus mulierum.

1. Resp. Raptus hic proprie est, quando mulier, cum qua prius nihil actum de matrimonio contrahendo, siue virgo, siue alia mulier, siue vidua, siue conjugata, modò ingenua sit, seu non serva, & honestè, hoc est, non impudicè vivens, libidinis cum ea exercendæ, vel etiam matrimonii contrahendi causâ abducitur per vim illatam fœminæ aut ejus parentibus aliisve, sub quorum potestate est. Ita ferè Pirh. *ad tit. de raptor. & incend. n. 1.* ex Fatim. *in pr. crim. p. 5. v. raptus. q. 145. n. 5. & 2.* Julio Claro. *v. raptus. n. 1.* Unde R. P. Leur. *Jur. Can. Lib. 17.*

2. Infero primò, non committi raptus, si mulier sui juris & sub nullius potestate constituta sine vi & volens abducatur; rapere enim ex vi nominis importat vim & violentiam; non obstante *l. unic. c. de raptu Virgin.* ubi: incurri pœnas à raptoribus, siue volentibus siue nolentibus virginibus seu aliis mulieribus, tale facinus fuerit perpetratum; cum lex illa nitatur præsumptioni, quòd vis quædam importunis ac dolosis suasionibus sit mulieri illata. Sanch. *l. 7. d. 12. n. 9.* & ex eo Pirh. *n. 4.* Proceditque id ipsum (saltem in ordine, ut ordinaria raptoris pœna non incurratur) importunis precibus seu metu re-

I

verem-